

Dette spurte vi politikerne om: 16. Vann og avløp

En rapport fra Norsk Vann viser at det kommunale investeringsbehovet for vann- og avløpsanlegg i Norge frem mot 2040 er på 332 milliarder kroner. Hvordan vil dere sørge for nødvendig oppgradering og klimatilpasning av disse anleggene?

Rødt vil at en sektorovergripende plan for klimatilpasning i Norge skal lages. I tillegg til å sikre naturens egne tilpasningsevner gjennom å verne mer natur, inkludert grønne arealer i byene, skal klimatilpasningsplanen rette seg mot det enorme vedlikeholds- og oppgraderingsbehovet i kommunale og fylkeskommunale vann- og avløpsanlegg, bygg (inkludert skoler, barnehager og omsorgsboliger), veier, transport og annen infrastruktur. Planen skal ha konkrete mål som gjør hele Norge bedre rustet mot klimaendringer og framtidige kriser, og samtidig sysselsette lokal arbeidskraft og styrke kommunal kunnskap og kompetanse om tilpasning.

SV fremmet før sommeren et representantforslag om nødvendige tiltak for å sikre vann og avløp, med en rekke punkter for å få på plass tilstrekkelig oppgradering og klimatilpassing. Vi har blant annet bedt regjeringen om å fremme nødvendige forslag og sette av tilstrekkelig ressurser til å følge opp behovet for oppgradering. Vi vil også gjennomføre en utredning for å styrke beredskapsevnen på drikkevannsområdet og fullfinansiere Nasjonalt senter for vanninfrastruktur i tilknytning til NMBU på Ås. Resten av forslagene kan leses på stortingets nettsider: <https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/representantforslag/2020-2021/dok8-202021-216s.pdf>

For å sørge for nødvendig oppgradering og klimatilpasning av vann- og avløpsanlegg i Norge frem mot 2040 trengs investering og fungerende støtteordninger. I kommende Stortingsperiode vil vi sette i gang arbeidet med å ta igjen vedlikeholdsetterslep i vann- og avløpssystemet og øke evnen til å håndtere klimaendringer i byer og tettsteder, og setter av 100 mill. kr til dette. Vi vil også styrke de eksisterende statlige støtteordningene for klimatilpasning i kommunene, slik at disse anleggene kan få den nødvendige oppgraderingen de trenger.

Arbeiderpartiet vil ha en egen sektorlov for vann og avløp. Det vil sikre en bedre samordning av de ulike aktørene og deres ansvar. I dag har kommunene ansvaret for vann og avløp, det ønsker vi at skal fortsette. En forutsetning er at kommunene har tilstrekkelige ressurser og inntektsmuligheter til å løse sine oppgaver. Derfor vil vi sørge for en betydelig styrking av kommuneøkonomien i tråd med våre alternative budsjett de siste årene.

Det er et utrolig stort etterslep og investeringsbehov på vann og avløp, og det er først og fremst er en sterk kommuneøkonomi grunnleggende for at norske kommuner kan finne løsninger på behovet for både investeringer og klimatilpasninger i vann- og avløpsanlegg. Videre har Senterpartiet vært med å utrede en statlig ordning som bidrar til å redusere geografiske forskjeller i kostnaden for påkobling til kommunale vann- og avløpsanlegg samt forskjeller i gebyr og lage en ny sektorlov for vanntjenester.

Når vi investerer i offentlige innkjøp er det viktig at vi tenker på klimaavtrykket, og at offentlig anskaffelser går foran og velger det mest miljøvennlige alternativet. Venstre har ikke lagt en konkret plan for vann- og avløpsanlegg i Norge, men vil alltid jobbe for at man investerer i det som forener kravene til vannberedskap og klimaavtrykk.

Dette handler primært å sikre at kommunerammene blir forsvarlige, slik at kommunene ikke skyver dette foran seg.

Det er først og fremst viktig å få oversikt over hvordan situasjonen er i kommunene. Vi har satt i gang en mulighetsstudie for vann og avløpssektoren. Denne rapporten skal leveres desember 2021 og vil gi et samlet bilde over situasjonen i vann- og avløpssektoren. Vi vil da

ha et helhetlig, tverrfaglig beslutningsgrunnlag med anbefalinger og strategier for den videre utviklingen av sektoren.

Etterslepet på vann og avløp handler om at kommunene ikke har fulgt opp ansvaret kommunene har med å jevnlig oppgradere vann og avløp. Det er en kommunal svikt og vi vil sette krav til at kommunene kommer med en plan for hvordan de skal oppgradere vann og avløp uten at innbyggerne sitter igjen med regningen. Alle gebyrer du som innbygger allerede har betalt skal også dekke oppgraderinger, den delen har likevel blitt forsømt. Det har vært en ansvarsfraskrivelse i flere ledd og vi vil også understreke viktigheten av at hele ansvaret for vann og avløp blir underlagt ett departement selv om sektoransvaret i dag ligger under energi og miljø departementet. Resten av ansvaret finner du under justis, helse, kommunal, transport og sikkert flere.

For spørsmål om undersøkelsen og Samfunnsbedriftenes mening om de politiske sakene, kontakt direktør for samfunnskontakt Anna Ljunggren på anna@samfunnsbedriftene.no eller 909 26 083.